

ГРИЦИК Надія<https://orcid.org/0000-0001-7198-5327>

Кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов,
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
(Чернігів, Україна) E-mail: Nadiela7027@gmail.com

СМОЛІНА Світлана<https://orcid.org/0000-0003-0907-2054>

Кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та освітніх технологій,
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
(Чернігів, Україна) E-mail: svitlanapost@ukr.net

НОРМАТИВНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК МЕДІАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ В УЧНІВ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ

У статті розглянуто нормативні засади формування навичок медіації англійською мовою в учнів 10-х класів профільної школи у контексті сучасної освітньої парадигми. Обґрунтовано актуальність проблеми з огляду на потребу підготовки здобувачів освіти до ефективної міжкультурної комунікації та соціальної взаємодії в умовах глобалізованого світу. Проаналізовано положення Державного стандарту профільної середньої освіти та модельних навчальних програм, які визначають медіацію як одну з ключових складових іноземної комунікативної компетентності. Показано, що медіація трактується як комплексна діяльність, що передбачає не лише переклад, а й інтерпретацію, узагальнення, структурування та адаптацію інформації відповідно до комунікативної ситуації. Визначено, що особливу роль у формуванні навичок медіації відіграє робота з текстом як базовим дидактичним ресурсом, що забезпечує розвиток когнітивних, мовленнєвих і соціокультурних умінь.

Мета роботи полягає в аналізі нормативної бази та визначенні методичних особливостей формування навичок медіації в учнів 10-х класів у процесі навчання англійської мови.

Методологія дослідження ґрунтується на використанні теоретичних методів, зокрема аналізу державного освітнього стандарту і навчальних програм, узагальнення науково-методичних джерел, порівняння підходів до структури мовленнєвої діяльності та систематизації вимог до результатів навчання. Такий підхід дозволив комплексно дослідити сутність медіації та визначити її місце в системі іноземної підготовки учнів старшої профільної школи.

Наукова новизна полягає в уточненні ролі медіації як інтегрованого компонента іноземної комунікативної компетентності та обґрунтуванні значення тексту як ключового засобу її формування. У роботі доведено, що, незважаючи на імпліцитний характер представлення медіації у програмних документах, її розвиток системно закладений у вимогах до результатів навчання через формування умінь глибокого розуміння, інтерпретації та трансформації інформації.

Висновки. У результаті дослідження встановлено, що формування навичок медіації в учнів старшої профільної школи є важливим напрямом сучасної іноземної освіти, який поєднує мовленнєві, когнітивні та соціокультурні аспекти навчання. Нормативні документи орієнтують освітній процес на розвиток здатності учнів виступати посередниками між мовами та культурами, що реалізується передусім через роботу з текстами різних типів. Водночас визначено потребу в подальшому теоретико-методичному обґрунтуванні способів цілеспрямованого формування навичок медіації, зокрема шляхом розроблення ефективних методик роботи з текстом у процесі навчання англійської мови у старшій профільній школі.

Ключові слова: медіація; державний стандарт; профільна середня освіта; навчання англійської мови.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сучасна освітня парадигма в Україні орієнтована на підготовку особистості, здатної до ефективної життєдіяльності в полікультурному просторі. У межах реформи профільної середньої освіти особливої актуальності набуває розвиток здатності учнів не просто сприймати і відтворювати інформацію, а виступати активним посередником у спілкуванні, здійснювати соціальну взаємодію. У цьому контексті особливого значення набуває формування навичок медіації як здатності передавати, інтерпретувати та адаптувати інформацію відповідно до комунікативної ситуації. Медіація, як процес регулювання взаємодії та смислової трансформації текстів, стає критично важливою для подолання бар'єрів у спілкуванні. Це завдання безпосередньо пов'язане з практичними потребами суспільства, адже в умовах глобалізації учні мають виступати посередниками між мовами, культурами, що і відображено у вимогах Державного стандарту профільної середньої освіти [1] стосовно формування соціально активної особистості, готової до професійного та академічного зростання. Цей Державний стандарт, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 р. [1], з 1 вересня 2027 року буде застосовуватися для здобувачів освіти, які навчаються за програмами дванадцятирічної повної загальної середньої освіти. Відповідно, є необхідність проаналізувати нормативні документи з метою підготовки до ефективної організації освітнього процесу з вересня 2027 року.

Серед вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів профільної середньої освіти в мовно-літературній освітній галузі (іншомовна освіта) Державного стандарту профільної середньої освіти зазначається, що учень має вміти передати з однієї мови іншою зміст тексту, до якого співрозмовник часто не має доступу через мовні, культурні, семантичні чи технічні бар'єри/ перешкоди (медіація тексту) [1, 129]. Так само потреба у формуванні навичок медіації відображена у Модельній навчальній програмі «Іноземна мова 10-12 класи» (основний рівень) для закладів профільної середньої освіти [2] і у значно більшому обсязі в Модельній навчальній програмі «Іноземна мова 10-12 класи» (поглиблений рівень) [3]. Тобто необхідність у формуванні в учнів навичок медіації зафіксована у державних нормативних документах в галузі освіти. Отже, проблема формування навичок медіації набуває особливої актуальності як у теоретичному, так і практичному аспектах навчання іноземних мов.

Аналіз основних досліджень і публікацій з проблеми. Питання розвитку іншомовної комунікативної компетентності учнів, зокрема й навичок медіації, знайшли відображення у сучасних нормативних документах та освітніх концепціях. Теоретичний фундамент для впровадження медіації в освітній процес складено у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти [5], які визначають її як одну з чотирьох основних видів мовленнєвої діяльності поряд зі сприйманням, продукуванням та взаємодією. На вітчизняному рівні ці положення знайшли відображення у Державному стандарті профільної середньої освіти [1] та відповідних модельних навчальних програмах [2; 3], де медіація розглядається як інструмент управління інформаційними потоками та соціальної інтеграції. Проблема формування навичок медіації наразі вивчається в різних аспектах. Сучасні дослідження зосереджені на уточненні змісту поняття «медіація» та розширенні її функціональних меж. Науковці обґрунтовують медіацію як багатофункціональну компетентність, що інтегрує мовленнєвий розвиток, соціокультурну адаптацію й психологічну стійкість [4], а також пов'язують її з категоріями соціальної когезії, етнічної ідентичності та громадянської компетентності [10]. Вирішується проблема розмежування медіації та перекладу: медіатор трактується як активний соціальний діяч і фасилітатор смислів, на відміну від «невидимого» перекладача [6; 9]. Дослідники також переглядають місце медіації в структурі мовленнєвої діяльності – від четвертого виду до центрального елемента навчання [7], обґрунтовують міжмовну й внутрішньомовну природу медіації [8].

Аналіз сучасної методичної літератури свідчить про недостатню розробленість методики цілеспрямованого формування навичок медіації саме в учнів профільної Нової української школи під час роботи з текстом, що і зумовлює актуальність дослідження.

Метою статті є аналіз нормативної бази та методичних особливостей щодо формування навичок медіації у десятикласників.

Для досягнення поставленої мети було використано комплекс теоретичних **методів дослідження**, зокрема: аналіз нормативних документів (Державного стандарту та модельних програм); узагальнення науково-методичної літератури; систематизація вимог до результатів навчання. Застосування цих методів дозволило визначити вимоги та методичні особливості формування навичок медіації.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Аналіз вимог Державного стандарту профільної середньої освіти свідчить, що медіація розглядається як багатовимірною діяльністю, яка передбачає передачу змісту повідом-

лення з однієї мови іншою, пояснення даних, інтерпретацію інформації та її адаптацію до потреб адресата.

Державний стандарт профільної середньої освіти до базових знань відносить медіацію як управління взаємодією, аналіз і критику художніх текстів, конспектування, переклад письмового тексту, пояснення даних, передача конкретної інформації, поділ складної інформації, розуміння глибини тексту, упорядкування тексту [1, 13].

До обов'язкових результатів навчання у Державному стандарті профільної освіти віднесено уміння діяти як учасник соціуму, який встановлює і допомагає налагоджувати соціальну взаємодію шляхом передавання змісту усного, письмового повідомлення або онлайн-повідомлення з однієї мови іншою. Тобто учень передає з однієї мови іншою зміст тексту, до якого співрозмовник часто не має доступу через мовні, культурні, семантичні чи технічні бар'єри / перешкоди (медіація тексту). А саме: передає зміст конкретної інформації, передає з однієї мови іншою зміст важливої інформації, що міститься в офіційній кореспонденції та/або звітах на загальні теми; пояснює дані [1, 22], інтерпретує та представляє в усній і письмовій формі з однієї мови іншою загальні тенденції, описує основні факти, показані у візуальних матеріалах або діаграмах (наприклад, графіки, карти погодних умов тощо), пояснюючи важливі моменти більш детально [1, 23]; опрацьовує текст, резюмує важливі моменти і письмово описує основний зміст текстів на теми, пов'язані із сферою власних інтересів і спеціалізації; перекладає письмовий текст, забезпечує усний і письмовий переклад текстів, що містять інформацію та аргументи на теми, що становлять професійний, академічний та особистий інтерес; робить нотатки, робить нотатки на зустрічах, семінарах і під час лекцій з більшості питань, які видаються важливими (подекуди пропускаючи певну інформацію) і можуть виникнути у сфері власних інтересів; створює власний відгук на художній твір (зокрема літературний), висловлює власне бачення розвитку сюжету, персонажів і тем в історії, романі, фільмі чи виставі, висловлює власну думку щодо форми вираження, стилю і змісту твору, пояснюючи, що саме подобається і чому; аналізує та критично оцінює художні твори (зокрема літературні), порівнює твори, досліджуючи подібності і відмінності, пояснюючи доречність зв'язків між ними, висловлює аргументовану думку про твір, посилаючись на думки і аргументи інших осіб [1, 24].

Отже, результати вивчення вимог Держстандарту профільної середньої освіти, демонструють, що формування навичок медіації в учнів 10-х класів розглядається як одна з ключових складових іншомовної компетентності та важливий результат профільної середньої освіти. Стандарт визначає медіацію не лише як переклад чи передавання інформації, а як комплексну діяльність, що охоплює інтерпретацію, структурування, узагальнення, критичний аналіз і адаптацію змісту текстів відповідно до комунікативної ситуації та потреб адресата. Передбачені результати навчання орієнтують освітній процес на розвиток здатності учнів виступати посередниками між мовами, культурами й типами інформації, що особливо актуалізує роботу з текстами різних жанрів на уроках англійської мови. Таким чином, нормативні вимоги Держстандарту створюють чітке методичне підґрунтя для формування цілей і вимог у навчальних програмах, визначаючи навички медіації як необхідний інструмент соціальної взаємодії, академічної діяльності та особистісного розвитку старшокласників.

Вимоги Держстандарту деталізуються у навчальних програмах. Проаналізуємо навчальні програми на предмет формування цілей формування навичок медіації. У модельній навчальній програмі «Іноземна мова 10-12 класи» (поглиблений рівень) зазначено, що класифікація комунікативної мовленнєвої діяльності та стратегій CEFR замінює традиційну модель чотирьох умінь (аудіювання, говоріння, читання, письмо), яка все більше виявляється недостатньою для охоплення складної реальності спілкування. Запропонована CEFR модель чотирьох способів спілкування: сприймання, продукування, взаємодія та медіація найближча до використання мови у реальному житті. Адже під час справжнього спілкування, зазвичай, одночасно може бути задіяно декілька способів [3, 4].

У межах ключової компетентності «навчання протягом життя» в учнів профільної школи має бути сформовано розуміння ролі читання текстів для гармонійного розвитку та самовдосконалення [3, 9]. У межах культурної компетентності в учнів профільної школи має бути сформована потреба в читанні літератури іноземною мовою для задоволення і рефлексії над прочитаним [3, 11].

Серед результатів навчання програмою визначається, зокрема, й сприймання письмового тексту (розуміння прочитаного). Це і читання листів / повідомлень, читання для орієнтування, читання для інформації та аргументації, читання інструкцій, читання для дозвілля [3, 13]. Учні мають уміти розуміти прочитану особисту кореспонденцію, навіть якщо вжито не загально-вживану лексику (читати листи, пов'язані зі сферою особистих інтересів, легко визначати

основну думку; розуміти зміст особистих електронних листів і дописів у соцмережах, навіть якщо вжито слова, які належать до нестандартного стилю). Також учні мають уміти розуміти письмовий текст, швидко знаходити потрібні деталі – читання для орієнтування (швидко переглядати довгі та складні тексти, знаходити потрібні деталі; визначати зміст і доречність новин, статей та доповідей на теми, пов'язані з обраним профілем, приймати рішення щодо необхідності їх детального опрацювання) [3, 14]. Окрім того, учні мають уміти сприймати прочитаний текст, розпізнавати різні структури в тексті – читання для отримання інформації та аргументації (розуміти зміст статті, доповіді, пов'язаної із сучасними проблемами, за умови, що автор має чітку позицію і точку зору; розрізняти відмінні за структурою тексти, наприклад ті, які надають фактичну інформацію, і ті, які ставлять за мету в чомусь переконати читачів; розпізнавати різні структури у дискурсивних текстах: аргументи та контраргументи, причиново-наслідкові зв'язки, пропозиції щодо розв'язання проблем). До того ж, учні мають уміти читати довгі складні інструкції (розуміти довгі складні інструкції, пов'язані з обраним профілем, зокрема умови та застереження, якщо є змога повторно прочитати складні місця у тексті). Наступне – учні мають уміти добирати та читати тексти, пристосовуючи стиль і темп читання до різних текстів (самостійно добирати для читання різні тексти, наприклад, журнали, романи, історичні книги, біографії, книги з описом подорожей, путівники, тексти пісень, поезій, використовуючи під час читання довідкові джерела; читати тексти із чітким сюжетом, які написані доступною мовою, якщо не існує обмежень у часі для користування словником). І завершальне – учні мають уміти використовувати різні стратегії з метою досягнення розуміння змісту прослуханого/ прочитаного тексту (використовувати різні засоби зв'язку в тексті, щоб краще зрозуміти аргументацію; поширювати висновки, одержані під час усного/письмового сприймання розділу, абзацу, частини тексту, на зміст тексту в цілому; ідентифікувати значення незнайомих слів із контексту з огляду на теми, що стосуються сфери власних інтересів; встановлювати значення випадкових невідомих слів із контексту та речення в цілому за умови, що тема знайома та обговорювана) [3, 15].

Отже, аналіз змісту модельних навчальних програм засвідчує, що нормативні вимоги до навчання іноземної мови в 10-х класах концептуально орієнтовані на компетентнісний і діяльнісний підходи, у межах яких медіація розглядається як невід'ємний складник комунікативної мовленнєвої діяльності поряд зі сприйманням, продукуванням та взаємодією. Хоча формування власне навичок медіації не завжди подається ізольовано як окрема ціль, їх розвиток імпліцитно закладений у програмних результатах навчання через вимоги до глибокого розуміння текстів різних типів, інтерпретації змісту, розпізнавання аргументаційних структур, добору стратегій читання та перенесення здобутої інформації на ширші смислові контексти. Таким чином, робота з текстом на уроках англійської мови визначається нормативними документами як ключовий дидактичний інструмент формування навичок медіації, оскільки саме вона забезпечує розвиток умінь посередництва в смислотворенні, узагальненні, поясненні та адаптації інформації відповідно до комунікативної ситуації. Це свідчить про системний характер вимог до формування навичок медіації у старшокласників і підтверджує її важливість як складника сучасної іншомовної освіти.

Висновки з дослідження і перспективи подальших наукових розвідок. Таким чином, узагальнення положень нормативних документів дає підстави стверджувати, що формування навичок медіації в учнів 10-х класів визначається як системно інтегрована освітня мета, що поєднує мовленнєві, когнітивні та соціокультурні компоненти іншомовної підготовки. Вимоги стандарту і модельних програм концептуально орієнтують освітній процес на розвиток здатності учнів працювати зі змістом текстів на рівні глибокого розуміння, інтерпретації та трансформації інформації, що фактично закладає методичну основу для цілеспрямованого формування навичок медіації. Водночас імпліцитний характер представлення медіації в програмних результатах навчання зумовлює необхідність детальнішого теоретико-методичного осмислення засобів її розвитку в освітньому процесі.

У цьому контексті особливої ваги набуває текст як базовий дидактичний ресурс, через який реалізуються визначені нормативами вимоги до інтерпретації, узагальнення, пояснення та адаптації змісту. Саме тому подальший розгляд ролі тексту як засобу формування навичок медіації на уроках англійської мови є логічним продовженням здійсненого аналізу й спрямований на конкретизацію тих методичних механізмів, за допомогою яких нормативні орієнтири можуть бути ефективно реалізовані в практиці навчання.

References

1. *Державний стандарт профільної середньої освіти: постанова Кабінету Міністрів України № 851*. URL: <https://lnk.ua/qoiojT1ft>. (дата звернення: 13.03.2026).
Derzhavnyi standart profilnoi serednoi osvity: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 851 [State standard of specialized secondary education: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 851]. Retrived from: <https://lnk.ua/qoiojT1ft>. [in Ukrainian].
2. Шаленко О. П., Коваленко О. Я., Трифан М. С., Терентьєва Г. П., Арцимєєва Д. В., Рацюк О. І. *Модельна навчальна програма «Іноземна мова 10–12 класи» (основний рівень) для закладів профільної середньої освіти*. 2025. 32 с. URL: <https://lnk.ua/QP29P2sDk>. (дата звернення: 12.03.2026).
Shalenko, O. P., Kovalenko, O. Ya., Trifan, M. S., Terentieva, H. P., Artsymieieva, D. V., & Ratsiuk, O. I. (2025). Modelna navchalna prohrama «Inozemna mova 10–12 klasy» (osnovnyi riven) dlia zakladiv profilnoi serednoi osvity [Model curriculum «Foreign language 10–12 grades» (basic level) for specialized secondary education institutions]. Retrived from: <https://lnk.ua/QP29P2sDk> [in Ukrainian].
3. Шаленко О. П., Коваленко О. Я., Трифан М. С., Терентьєва Г. П., Арцимєєва Д. В., Рацюк О. І. *Модельна навчальна програма «Іноземна мова 10–12 класи» (поглиблений рівень) для закладів профільної середньої освіти*, 2025. URL: <https://lnk.ua/4YoPY9DYU>. (дата звернення: 12.03.2026).
Shalenko, O. P., Kovalenko, O. Ya., Trifan, M. S., Terentieva, H. P., Artsymieieva, D. V., & Ratsiuk, O. I. (2025). Modelna navchalna prohrama «Inozemna mova 10–12 klasy» (pohlyblyeni riven) dlia zakladiv profilnoi serednoi osvity [Model curriculum «Foreign language 10–12 grades» (advanced level) for specialized secondary education institutions]. Retrived from: <https://lnk.ua/4YoPY9DYU>. [in Ukrainian].
4. Bakirova A. (2024). *Mediation skills in the English language classroom. Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 2024. №4(6), P. 674–677. URL: <https://www.mjstjournal.com/index.php/mjst/article/view/1704>. (дата звернення: 12.03.2026).
Bakirova, A. (2024). *Mediation skills in the English language classroom. Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(6), 674–677. Retrived from: <https://www.mjstjournal.com/index.php/mjst/article/view/1704>. [in English].
5. Council of Europe. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume*, 2020. URL: <https://lnk.ua/XbZsEyi62>. (дата звернення: 12.03.2026).
Council of Europe. (2020). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume*. Retrived from: <https://lnk.ua/XbZsEyi62>. [in English].
6. Dendrinos B. *Mediation in communication, language teaching and testing*. National and Kapodistrian University of Athens, 2006.
Dendrinos, B. (2006). *Mediation in communication, language teaching and testing*. National and Kapodistrian University of Athens. [in English].
7. Günaydın Y., Demir E. *Mediation in language teaching. Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2003. №10(36). P. 172–193.
Günaydın, Y., & Demir, E. (2023). *Mediation in language teaching. Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(36), 172–193. [in English].
8. Piccardo E., North B., Goodier T. *Broadening the scope of language education: Mediation, plurilingualism, and collaborative learning: The CEFR companion volume. Journal of e-Learning and Knowledge Society*, 2019. №15(1), P. 17–36.
Piccardo, E., North, B., & Goodier, T. (2019). *Broadening the scope of language education: Mediation, plurilingualism, and collaborative learning: The CEFR companion volume. Journal of e-Learning and Knowledge Society*, 15(1), 17–36. [in English].
9. Pistillo G. *The interpreter as cultural mediator. Journal of Intercultural Communication*, 2003. №3(2).
Pistillo, G. (2003). *The interpreter as cultural mediator. Journal of Intercultural Communication*, 3(2). [in English].
10. Zarate G., Gohard-Radenkovic A., Lussier D., Penz H. *Cultural mediation in language learning and teaching*. Council of Europe Publishing, 2004.
Zarate, G. (Coord.), Gohard-Radenkovic, A., Lussier, D., & Penz, H. (2004). *Cultural mediation in language learning and teaching*. Council of Europe Publishing. [in English].

GRYTSYK Nadiia

<https://orcid.org/0000-0001-7198-5327>

PhD in Pedagogy, Associate Professor,
Associate Professor of Foreign Languages Department
T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: Nadiela7027@gmail.com

SMOLINA Svitlana

<https://orcid.org/0000-0003-0907-2054>

PhD in Pedagogy, Associate Professor
Associate Professor of the Department of Foreign Philology
and Educational Technologies,
T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: svitlanapost@ukr.net

REGULATORY FRAMEWORK FOR THE DEVELOPMENT OF ENGLISH-LANGUAGE MEDIATION SKILLS IN UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

The article examines the regulatory foundations for the development of English-language mediation skills in Grade 10 students of upper secondary school within the context of the contemporary educational paradigm. The relevance of the issue is substantiated by the need to prepare learners for effective intercultural communication and social interaction in a globalized world. The provisions of the State Standard of Specialized Secondary Education and model curricula are analyzed, as they define mediation as one of the key components of foreign language communicative competence. It is demonstrated that mediation is interpreted as a complex activity that involves not only translation, but also interpretation, summarization, structuring, and adaptation of information in accordance with the communicative situation. It is determined that working with texts plays a crucial role in developing mediation skills, as it serves as a fundamental didactic resource ensuring the development of cognitive, communicative, and sociocultural abilities.

Purpose. The purpose of the study is to analyze the regulatory framework and to identify methodological features of developing mediation skills in Grade 10 students in the process of learning English.

Methodology. The research methodology is based on theoretical methods, including the analysis of the State educational standard and curricula, generalization of scientific and methodological sources, comparison of approaches to the structure of speech activity, and systematization of learning outcomes requirements. This approach made it possible to comprehensively examine the essence of mediation and determine its place in the system of foreign language education in upper secondary school.

Scientific novelty. The scientific novelty lies in clarifying the role of mediation as an integrated component of foreign language communicative competence and in substantiating the significance of text as a key means of its development. The study proves that, despite the implicit representation of mediation in program documents, its development is systematically embedded in the requirements for learning outcomes through the formation of skills of deep comprehension, interpretation, and transformation of information.

Conclusions. The study concludes that the development of mediation skills in upper secondary school students is an important direction of modern foreign language education, integrating communicative, cognitive, and sociocultural aspects of learning. Regulatory documents orient the educational process toward developing students' ability to act as mediators between languages and cultures, primarily through working with various types of texts. At the same time, there is a need for further theoretical and methodological substantiation of ways to purposefully develop mediation skills, particularly through the design of effective text-based teaching methods in English language instruction at the upper secondary school level.

Keywords: mediation; state standard; specialized secondary education; English language teaching.

Стаття надійшла до редакції 15.04.2026

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор Т.Л. Гавриленко